

Mi a legfontosabb, mi a legnehezebb?

Időpont: Szentháromság utáni 19. vasárnap, 1956. október 7.

Alapige: Máté 9,1-8.

És hajóra szállva átkele, és méne a maga városába. És ímé hoznak vala hozzá egy ágyban fekvő gutaiütött embert. És látva Jézus azoknak hitét, monda a gutaiütöttnek: Bízál fiam! Megbocsáttattak néked a te bűneid. És ímé némelyek az írástudók közül mondának magukban: Ez káromlást szól. És Jézus, látva az ő gondolataikat, monda: Miért gondoltok gonoszt a ti szívetekben? Mert mi könnyebb, ezt mondani-é: Megbocsáttattak néked a te bűneid; vagy ezt mondani: Kelj föl és járj? Hogy pedig megtudjátok, hogy az ember Fiának van hatalma a földön a bűnöket megbocsátani (ekkor monda a gutaiütöttnek): Kelj föl, vedd a te ágyadat, és eredj haza. És az felkelvén, haza méne. A sokaság pedig ezt látván, elálmélkodék, és dicsőíté az Istent, hogy ilyen hatalmat adott az embereknek.

A mai szent lecke egy kapernaumi történet. Két nagy kérdésre ad feleletet. Mi a legfontosabb és mi a legnehezebb ezen a világon?

1. Mi a legfontosabb?

A történetbeli gutaiütött ember szerint az egészség. Nem is lehet csodálkozni azon, ha így gondolkodik. Nem tudni, mióta fekszik már bénán az ágyán. Fájdalmak talán nem hasogatják testét, de annál fájdalmasabb számára az a tétlenség, amelyre kárhóztatva van. A család tagjai virradattól alkonyatig szüntelen munkálkodnak, ő pedig tehetetlenül nyomja az ágyat. Ha ott marad mellette valaki, mikor a többiek munkára mennek, tudja, hogy csak azért marad otthon, mert kell, aki kiszolgálja őt s a munkaerőnek ez a kiesése nagyon bántja őt. Ha meg nem marad mellette senki, akkor meg az fáj, hogy olyan rettenetes árva. Nincs aki a feje alatt megigazítsa a megcsúszott párnát, aki egy korty vizet adjon neki. Minek is él az ember, ha nincs egészsége? – kérdezi sokszor magától és másoktól is, hiszen teher már önmaga, meg mások számára is.

A gutaiütött ember szerint az egészség fontosabb, mint az illendőség. Gondolkoztál-e már valamikor azon, hogy a „nem illik” nagyobb hatalom, mint a „tilos”? Pedig a „nem illik” mögött nincs büntető szankció, a „tilos” mögött pedig ott van a fenyegetés.

Máté nagyon röviden mondja el a történetnek idevágó részletét. Csak annyit ír: „És ímé hoznak vala hozzá egy ágyban fekvő gutaiütött embert.” /2. v./ Márk /2,1-12./ és Lukács /5,17-26./ azonban, akik szintén elmondják ezt a történetet, sokkal részletesebben elmondják az

eseményt. Mikor Jézus Kapernaumba érkezésének híre elterjed a városban, elindul a betegek hatalmas sokasága a ház felé, melyben tartózkodik. A gutaütöttben is remény ébred. Nem nyugszik addig, míg nem talál négy embert, akik hajlandók őt hordágyon Jézushoz vinni. Mire azonban odaérnek, akkorra már olyan hatalmas tömeg veszi körül a házat, hogy nem tudnak Jézushoz férkőzni. Könyörgő szó mit sem használ. Mindenkinek a maga egészsége a fontosabb. Mikor a beteg látja, hogy így nem tudnak Jézus elé jutni, ráveszi barátait arra, hogy vigyék fel hátulról a ház lapos tetejére, bontsák meg a háztetőt s az így nyert nyíláson bocsássák le őt Jézus elé a ház belsejébe. A vivők hiába próbálják lebeszélni. Hiába érvelnek azzal, hogy ez nem illik, ez szemtelenség, tolakodás. Azt is hiába mondják, hogy ez tilos. Nem szabad a más vagyonában kárt csinálni. A beteg hajthatatlan. Semmivel sem törődik, neki csak az a fontos, az a legfontosabb, hogy meggyógyuljon. Keresztül is viszi akaratát s így kerül a megbontott tetőn keresztül Jézus elé.

Jézus szerint azonban nem az egészség a legfontosabb, hanem a bűnbocsánat. A szegény gutaütöttnek nem ezt mondja: Kelj fel és eredj haza!, hanem ezt: „Bízzál fiam! Megbocsáttattak néked a te bűneid.” /2. v./ Jézusnak ezt a magatartását különösen is aláhúzza az a körülmény, hogy a történet nem ad semmi alapot arra az állításra, hogy a gutaütött ember betegsége valamilyen bűnnel lenne okozati összefüggésben. Nincs szó arról, hogy könnyelmű élete miatt ütötte meg a guta, vagy valamilyen más bűn miatt sújtotta őt Isten ezzel a büntetéssel. Arra az állításra sem ad alapot a történet, hogy a bűnbocsánat talán feltétele lenne a gyógyulásnak. A bűnbocsánat ugyan időben megelőzi a gyógyulást, de a gyógyulás nem folyománya a bűnbocsánatnak, hanem a bűnbocsánatra ráadásul adott ajándék. A bűnbocsánat tehát következményeitől és az utána következő eseményektől függetlenül is a legfontosabb ezen a világon.

A gutaütött elfogadja Jézusnak ezt az értékelési sorrendjét. Nem tiltakozik ellene. Nem mondja: Nem kegyes szólamokra van nekem szükségem, hanem egészségre! Elfogadja, hogy mindent megelőző, legfontosabb ezen a világon a bűnbocsánat. Pedig semmi jel sem mutat arra, hogy bűnmardosás gyötörné. Valószínű, hogy Jézus közelében ő is ráébredhetett bűnei tudatára, hiszen a fényben lesz igazán láthatóvá minden folt, de mindez nem jut napvilágra emberek által is látható módon.

Elfogadod-e te is, hogy a bűnbocsánat a legfontosabb a világon? Fontosabb, mint bármi, ami nélkül szűkölködsz. Fontosabb, mint az egészség, a mindennapi kenyér, mint minden, amit csak kérsz Istentől. Ezt kéred-e legbuzgóbban? Ezért jössz-e Jézushoz? Elfogadod-e, hogy a bűnbocsánat a legfontosabb, függetlenül attól, hogy jön-e utána a Kis Káté szerint élet és üdvösség? Fontosabb-e számodra a bűneid kérdésének megoldása, mint a nyomorúságból való

szabadulásod? Fontosabb-e az üdvösséged, mint a boldogságod? Elfogadod-e ezt akkor is, mikor Jézus csak az első mondatot mondja: „Megbocsáttattak néked a te bűneid” s nem következik utána a második mondat: „Kelj föl és eredj haza!”? Elég-e neked a bűnbocsánat egészség nélkül? S ha Jézus ez elé a választás elé állítana: vagy bűnbocsánat egészség nélkül, vagy egészség bűnbocsánat nélkül, zokszó nélkül le tudná-e mondani az egészségről, hogy tied legyen a bűnbocsánat?

2. Ez a történet azonban egy másik nagy kérdésre is feleletet ad s ez: Mi a legnehezebb?

A beteg megelégszik a bűnbocsánattal, de az egészségesek fellázadnak ellene. A jelenlévő írástudók közül némelyek istenkáromlásnak tekintik Jézus bűnbocsátó mondatát. Jézus belelát ki nem mondott gonosz gondolataikba s felveti nekik a nagy kérdést: Mi könnyebb, ezt mondani-é: Megbocsáttattak néked a te bűneid; vagy ezt mondani: Kelj föl és járj? /5. v./

Nehéz kérdés. Ha csak a pusztá szóra gondolunk, világos, hogy könnyebb a bűnököt megbocsátani, mint a gyógyító szót kimondani. Amaz ugyanis nem ellenőrizhető, emez azonban igen. Hogy Jézus szavára tényleg nyert-e a beteg bűnbocsánatot, azt ember nem állapíthatja meg, de hogy a gyógyító szó hatékony volt-e, az abban a pillanatban kitűnik.

Ha azonban arra gondolunk, amire az írástudók gondolnak, hogy a bűnbocsánat Isten felségjogai közé tartozik, hogy a bűnököt senki más nem bocsáthatja meg, csak egyedül Isten, akkor világos, hogy a bűnök megbocsátása a nehezebb, mert ahhoz, hogy valaki a bűnököt megbocsáthassa, Istennek, vagy Istentől erre hatalommal felruházott embernek kell lennie.

Jézus azonban ebben a történetben feltűnő könnyedséggel bocsátja meg a bűnököt. Nem vár bűnvallást, nem keresi a bűnbánat jeleit, nem követeli meg a bocsánatkérést, megelégszik azzal, hogy mindent látó szeme hitet lát bennük /2. v./ s elmondja a bűnbocsánat drága feloldozó ígét. Hihetetlenül kevéssel megelégszik a bűnös ember részéről. Pár perccel később azonban ugyanolyan könnyedséggel mondja el a gyógyító mondatot is. Úgy látszik, mintha egyformán hatalmában állana mind a kettő, egyforma könnyű lenne neki a bűnököt megbocsátani és a beteget gyógyítani.

Az egész Új Testámentum világosságában azonban jól látható, hogy Jézus számára a bűnbocsánat mégis nehezebb, mint a gyógyítás.

Nehéz elsősorban mi miattunk. Jézus a történet szerint belénk lát. Messziről érti gondolatainkat, mielőtt ajkunkon lenne a szó s úgy olvas a szívünk érzéseiben, mint valami nyitott könyvben. Amit bennünk lát, az nem teszi könnyűvé számára a bűnbocsánatot. Meg is mondja, mit lát az emberi szívben: gonosz gondolatokat, gyilkosságokat, házasságtöréseket, paráznaságokat, lopásokat, hamis tanúbizonyosságokat, káromlásokat. /Máté 15,19./ Csoda-e, ha

harag és bánat tölti el a szívét, mikor elnéz minket? /Márk 3,5./ Milyen csekélység ehhez képest a hitnek az a látványa, melyet Jézus a történetben a betegben és hordágyát vivő barátaiban lát? Tud Ő ennek örülni, de azért világos, hogy mennyivel több szívszorító látványa van Jézusnak bennünk, mint szívderítő élménye. Hát még ha meggondoljuk, hogy Jézus azt is kénytelen látni, mit csinálunk mi a kegyelemből! Hogyan élünk vissza vele, mennyire csak arra használjuk, hogy a múlt szennyét lemossa, de nem válik bennünk új életre ösztönző hálává! Látom és vallom, hogy bizony nehéz lehet ilyen embernek, mint amilyen én is vagyok, megbocsátani.

Ebből a nehézségből születik azután egy újabb nehézség. Ebből a látásból könnyebb ítéletnek születni, mint kegyelemnek. A vízözön előtt is így szól az ige: „És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz, megbáná azért az Úr, hogy teremtette az embert a földön, és bánkódék az Ő szívében, és monda az Úr: Eltörlöm az embert.” /I. Móz. 6,5-7./ Ebből a látásból született az özönvíz ítélete. Bizony, ma is könnyebb ebből a látásból ítéletnek, mint kegyelemnek születni. Isten kérlelhetetlen szentségét Istennek magának kellett kiengesztelnie egyszülött Fiának engesztelő áldozatával. Látod, milyen nehéz az Atya számára a bűnök bocsánata?

Azután nézz a Fiúra, ki a bűnbocsánat árát megfizette! Nézd Őt a Getsemáné kertjében véres verítéket izzadva, nézd a Golgothán kínok közt vergődve! Ilyen nehéz a bűnök bocsánata! És nézd a Szentlélek vergődését, míg a kereszten szerzett bűnbocsánatot a szó szoros értelmében rám tukmálja! A mindenható Szentháromságnak is ilyen nehéz a bűnbocsánat! Ez a legnehezebb e világon. Ez a legfontosabb és ez a legnehezebb. És mégis az enyém lehet, ha hiszek. Ámen.